

SCURT ISTORIC AL COMISIEI EUROPENE (1957 – 2009)

Pentru a veni în întâmpinare problemelor cu care se confruntă Uniunea Europeană, statele membre ale Uniunii Europene au lansat cu prilejul Consiliului European din 23-24 martie 2000, **Strategia Lisabona**. Scopul declarat al acestei strategii este acela de a revigora politicile comunitare, pe fondul a două provocări majore care afectau economia și societatea: globalizarea și dezvoltarea cu repeziciune a societății informaționale. Procesul de globalizare implică creșterea concurenței în toate sectoarele economiei. Dezvoltarea societății informaționale presupune o reformă radicală a sistemului de educație din Europa și asigurarea învățării pe tot parcursul vieții pentru cetățenii europeni.

Comisia europeană este organul executiv al Uniunii Europene, având rolul de a întocmi proiecte de legi și de a monitoriza aplicarea acestora. Comisia este un organ al Comunității Europene, independent de statele membre, fiind motorul sistemului instituțional al Comunității Europene:

- are dreptul de inițiativă și întocmește proiectele de legi, pe care le supune pentru adoptare Parlamentului și Consiliului;
- comisia asigură aplicarea legislației europene (directive, regulamente, decizii), execuția bugetară și realizarea programelor adoptate de Consiliu și Parlament, în calitate de organ executiv;
- împreună cu Curtea Europeană de Justiție verifică respectarea legislației comunitare;
- are dreptul de a negocia mai ales tratatele din domeniul comerțului și colaborării internaționale, în calitate de reprezentant legal al Comunității la nivel global.

Obiectivul principal al Strategiei Lisabona, respectiv acela de a **transforma Uniunea în cea mai competitivă și dinamică economie din lume până în anul 2010**, a fost reformulat în anul 2005, cu ocazia efectuării evaluării pe termen mediu a Strategiei.

Obiectivul Strategiei Lisabona relansate își propune **transformarea Uniunii într-un spațiu mai atractiv pentru investiții și muncă, promovarea cunoașterii și inovării și crearea de locuri de muncă mai numeroase și mai bune**. Pentru perioada de programare financiară 2007-2013, statelor membre li s-a solicitat alocarea anumitor sume din fondurile structurale pe care urmează să le primească pentru finanțarea proiectelor legate de îndeplinirea obiectivelor Strategiei Lisabona.

Politica de coeziune are drept scop reducerea decalajelor existente între regiunile din Uniunea Europeană. Aceste decalaje provin din deficiențele structurale care afectează factorii cheie ai competitivității, și anume: dotarea inadecvată cu capital fizic și uman (infrastructură și resurse umane), insuficiența capacității de inovare, a sprijinului pentru întreprinderi și nivel scăzut de capital de mediu (un mediu natural și/sau urban poluat).

Implementarea politicii de coeziune la nivelul Uniunii Europene presupune reducerea decalajelor existente între regiuni în termeni de producție, productivitate și ocupare. O creștere economică puternică în special în cele 10 noi state membre, care au aderat în mai 2004 plus România și Bulgaria, poate fi un impuls semnificativ pentru economia Uniunii Europene. Pentru atingerea obiectivului politicii de coeziune, aceste state au nevoie de ajutor financiar important în vederea soluționării diverselor probleme structurale și a relizării potențialului lor de creștere.

Disparitățile între statele membre ale UE și regiunile sale sunt date de:

- produsul național brut/capital
- dotare cu infrastructură
- calitatea mediului

- șomaj și aptitudinile forței de muncă necesare pentru dezvoltarea viitoare
- mărirea și diversitatea mediului de afaceri
- diferențe în ceea ce privește utilizare noilor tehnologii.

Politica de coeziune economică și socială a Uniunii Europene este, înainte de toate, o politică a solidarității. Aceasta se bazează în principal pe solidaritate financiară, adică pe redistribuirea unei părți din bugetul comunitar relizat prin contribuția Statelor Membre, către regiunile mai puțin prospere din Uniunea Europeană, cu scopul promovării unui nivel înalt de competitivitate și de ocupare a forței de muncă. Se urmărește astfel, asigurarea unei dezvoltări stabile și durabile a UE și o funcționare optimă a Pieței Interne. Aceste obiective strategice ale Uniunii Europene se regăsesc și în Strategia Lisabona, strategie lansată în anul 2000, cu ocazia Consiliului European din 23-24 martie și care acoperă o perioadă de 10 ani de zile, respectiv până în anul 2010.

Orientările Strategice pentru Coeziune economică, socială și teritorială reprezintă un cadru general unitar pentru toate statele membre în vederea pregătirii documentelor programatice pentru FSC pentru perioada 2007-2013 (Cadru Strategic Național de Referință și Programele Operaționale). Liniile directoare pentru Coeziune au în vedere rolul politicii de coeziune în implementarea politicilor Uniunii Europene, coerente cu Agenda Lisabona.

Obiectivele politicii de coeziune pentru 2007-2013 sunt:

- Convergență (80% din buget) – regiunile din Statele Membre care sunt eligibile pentru finanțare în cadrul acestui obiectiv sunt cele care au un Produs Intern Brut (PIB)/capita < 75% din media comunitară.
- Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă (15% din buget). Eligibile sunt acele regiuni care nu sunt acoperite de obiectivul Convergență.
- Cooperare teritorială europeană (5% din buget)
 - Transnațională
 - Transfrontalieră
 - Interregională

Pentru perioada 2007-2013, România este eligibilă pentru finanțare în cadrul obiectivelor **Convergență și Cooperare Teritorială Europeană**.

Repartizarea pe state membre

Comisia Europeană realizează repartizări indicative anuale pe state membre, în special în funcție de criteriile următoare: populație eligibilă, prosperitate națională, prosperitate regională și rată de șomaj. Fiecare stat membru decide asupra detaliilor legate de repartizarea creditelor pe regiuni, ținând cont de eligibilitatea pe criterii geografice.

Gestionarea fondurilor

Cu toate că fondurile structurale țin de bugetul Uniunii Europene, modul în care acestea sunt cheltuite se bazează pe o împărțire a responsabilităților între Comisie și guvernele statelor membre.

- Comisia negociază și aprobă programele de dezvoltare propuse de către statele membre și alocă creditele;
- statele și regiunile lor negociază programele, asigură aplicarea acestora și selectează proiectele pe care le controlează și evaluează;
- Comisia participă la monitorizarea programelor, angajează și plătește cheltuielile certificate și verifică sistemele de control instituite.

Pentru fiecare program operațional, statul membru desemnează:

- o autoritate de gestionare (autoritate publică sau organism de drept public sau privat național, regional sau local care gestionează programul operațional);
- o autoritate de certificare (autoritate sau organism public național, regional sau local care certifică situația cheltuielilor și cererile de plată înainte de a fi trimise Comisiei);
- o autoritate de audit (autoritate sau organism public național, regional sau local desemnat pentru fiecare program operațional și însărcinat cu verificarea bunei funcționări a sistemului de gestionare și control).

O nouă regulă destinată să simplifice gestionarea financiară a fondurilor

Un program = un fond

Datorită acestui principiu, Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul Social European (FSE) pot să finanțeze, fiecare, în mod complementar și limitat, acțiunile care țin de aria de intervenție a celuilalt fond (în limita a 10% din creditele alocate de Comunitate fiecărei axe prioritare a unui program operațional). Există o excepție de la această regulă: Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de Coeziune intervin împreună pentru programele în materie de infrastructuri și mediu.

Angajamente bugetare

Angajamentele bugetare referitoare la programele operaționale sunt efectuate în tranșe anuale, pentru fiecare fond și pentru fiecare obiectiv. Comisia angajează prima tranșă anuală înainte de adoptarea programului operațional. Apoi Comisia angajează tranșele cel târziu la 30 aprilie în fiecare an.

Deblocarea automată:

O parte dintr-un angajament bugetar este deblocată automat de către Comisie în cazul în care aceasta nu a fost utilizată sau nu s-a primit nicio cerere de plată la sfârșitul celui de-al doilea an de la angajamentul bugetar (n+2). În baza programelor operaționale respective, termenul este fixat la sfârșitul celui de-al treilea an (n+3) în perioada 2007-2010 pentru următoarele țări: Bulgaria, Estonia, Grecia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Portugalia, Republica Cehă, România, Slovenia, Slovacia și Ungaria.

Condiții de finanțare:

Strategia de la Lisabona a pus accentu pe următorul aspect:

Obiectivele fondurilor trebuie să fie axate pe **prioritățile Uniunii Europene** în materie de promovare a competitivității și de creare de locuri de muncă (Strategia de la Lisabona).

Comisia și statele membre se asigură că 60% din cheltuielile tuturor statelor membre alocate obiectivului „Convergență” și 75% din cheltuielile alocate obiectivului „Competitivitate și ocuparea forței de muncă” sunt destinate/alocate acestor priorități.

Coeficienții de cofinanțare sunt plafonați.

Coeficienții maximi de cofinanțare pentru fiecare obiectiv sunt:

- Convergență: între 75% și 85%
- Competitivitatea și ocuparea forței de muncă: între 50% și 85%
- Cooperarea teritorială europeană: între 75% și 85%
- Fondul de coeziune: 85%

Eligibilitatea cheltuielilor

Pentru a fi eligibile, cheltuielile trebuie achitate în perioada 1 ianuarie 2007 – 31 decembrie 2015.

Operațiunile cofinanțate nu trebuie finalizate înainte de începutul perioadei de eligibilitate.

Regulile sunt stabilite la nivel național, sub rezerva unor excepții prevăzute de către regulamentele specifice pentru fiecare fond în timp ce, în perioada 2000-2006, regulile erau stabilite la nivel comunitar.

- Toate aceste reguli de gestiune financiară se aplică, de asemenea, în cazul Fondului de Coeziune.
- În ceea ce privește eligibilitatea cheltuielilor, regulile aplicabile sunt naționale și nu comunitare.
- Coeficienții de cofinanțare au fost modificați. În anul 2000, prefinanțarea intermediară reprezenta 7% din contribuția financiară a fondului pentru acțiunea respectivă (pentru cele 15 state din Uniunea Europeană cu 15 state membre) și 16% pentru cele 10 noi state membre în 2004. La ora actuală, prefinanțarea este repartizată pe doi sau trei ani, iar procentajele sunt mai reduse.
- Prima plată intermediară nu poate fi efectuată decât în cazul în care statul membru furnizează Comisiei o descriere a modului de funcționare a autorităților de gestionare, de certificare și de audit.
- Cererea pentru prima plată intermediară trebuie introdusă în termen de 24 de luni de la plata primei tranșe de prefinanțare de către Comisie (în caz contrar, statul membru trebuie să ramburseze această prefinanțare).
- Rambursările sunt calculate în funcție de fiecare axă prioritară (și nu în funcție de măsuri, cum a fost cazul pentru perioada 2000-2006).
- Regula n+3 este introdusă pentru cele 12 noi state membre, precum și pentru Grecia și Portugalia până în 2010.
- Gestionarea financiară este mai flexibilă: operațiunile finalizate pot fi încheiate parțial înainte de terminarea întregului program.

Potrivit prevederilor Art. 87 din Tratatul privind Uniunea Europeană

În cazul operațiunilor supuse ajutorului de stat, condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească o cheltuială pentru a fi eligibilă, li se adaugă și prevederile naționale și comunitare specifice ajutorului de stat aplicabil, în măsura în care acestea sunt mai stricte.

Prin derogare de la prevederile Art. 87 din Tratatul privind Uniunea Europeană

Cheltuielile din cadrul schemelor de ajutor de stat sunt eligibile în conformitate cu prevederile art. 87 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006. Cheltuielile privind instrumentele de inginerie financiară sunt eligibile în conformitate cu prevederile art. 78 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006 și art. 43-46 din Regulamentul Comisie nr. 1828/2006.

SUNT eligibile:

Contribuția în natură poate fi considerată cheltuială eligibilă dacă este sub forma terenurilor, clădirilor, echipamentelor, materialelor. În acest caz, este considerată cheltuială proprie a beneficiarului și nu trebuie să depășească cumulativ 20% din totalul contribuției acestuia, stabilită din contractul de finanțare. În cazul terenurilor, clădirilor, echipamentelor, acestea trebuie să facă parte integrantă și inseparabilă din rezultatul operațiunii. Terenurile și clădirile trebuie să fie libere de sarcini și să nu facă obiectul unor litigii aflate pe rol.

Alte categorii de cheltuieli: amortizare, cheltuielile generale de administrație, costul achiziției de teren.

NU SUNT eligibile:

- taxa pe valoare adăugată,
- dobânda și alte comisioane aferente creditelor,
- cheltuielile colaterale care intervin într-un contract de leasing,
- achiziția de echipamente second-hand,
- amenzile, penalitățile și cheltuielile de judecată.

Drepturi și obligații în vederea accesării unui fond european

Conform contractului de finanțare, beneficiarii de **fonduri europene** trebuie să respecte o serie de condiții:

- Pe toată durata contractului, toate criteriile de eligibilitate și selecție asumate în cererea de finanțare vor trebui respectate. Beneficiarul nu are voie să modifice proiectul pe o perioadă de 5 ani de la ultima plată efectuată de Agenție. Pe scurt, în orice moment din perioada de monitorizare a investiției, toate criteriile care au dus la acceptarea proiectului devin obligatorii.
- Orice prejudiciu adus unui terț este în întregime în responsabilitatea beneficiarului, APDRP fiind grevată de aceasta în cazul în care culpa este a beneficiarului.
- Evitarea conflictelor de interese, informarea APDRP despre orice situație care dă naștere la un asemenea conflict.
- În situația în care se vor încălca de către beneficiar clauzele contractului de finanțare, APDRP îl poate rezilia. În această situație, beneficiarul nu este scutit de plata integrală a sumelor primite ca finanțare nerambursabilă până la data rezilierii. În acest caz, Agenția va aplica beneficiarului dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare.

FONDURI EUROPENE -INSTRUMENTE STRUCTURALE

Fondurile Structurale și de Coeziune (FSC) sau **Instrumentele Structurale**, sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminare disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale.

Regulile generale privind Fondurile Structurale și de Coeziune sunt stabilite prin Regulamentul Consiliului Uniunii Europene nr. 1083/2006 din iulie 2006, care definește regulile generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune,

În termeni financiari, aceste instrumente ocupă al doilea loc ca pondere în bugetul Uniunii Europene, destinat politicilor europene. Acestea cuprind:

- 1. Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)**
- 2. Fondul Social European (FSE)**
- 3. Fondul de Coeziune**

Obiectivele prioritare ale Fondurilor Structurale pentru perioada 2007-2013 sunt reglementate prin **Regulamentul Consiliului (EC) Nr. 1083/2006 din 11 Iulie 2006.**

Obiectivul Convergență: promovează dezvoltarea și ajustările structurale ale regiunilor care înregistrează întârzieri în dezvoltare.

- Este finanțat prin FEDR, FSE, Fondul de Coeziune.

- Acoperă zone NUTS nivel II (nivel-regiune), al căror PIB pe locuitor este sub 75% din media UE.

Obiectivul Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă: sprijină regiunile care nu sunt eligibile pentru obiectivul Convergență.

- Este finanțat prin FEDR și FSE;
- Acoperă zone NUTS nivel III (nivel-județ) sau mai mici, inclusiv zone cu schimbări socio-economice în sectoarele industrial și de servicii, zone rurale în declin, zone urbane în dificultate și zone dependente de pescuit.

Obiectivul Cooperare teritorială europeană: sprijină regiuni, județe și zone transnaționale

- Este finanțat de FEDR
- Acoperă zonele NUTS nivel III (nivel-județ) ce sunt granițe interne ale UE, precum și anumite granițe externe.

Principiile de programare ale Fondurilor Structurale de Coeziune

A. Complementaritate: Acțiunile comunitare trebuie să fie complementare sau să contribuie la operațiunile naționale corespondente.

B. Parteneriat: Acțiunile Comunitare trebuie realizate printr-o strânsă consultare între Comisie și Statele Membre, împreună cu autorități și organisme numite de Statele Membre, cum ar fi autorități regionale și locale, parteneri economici și sociali. Parteneriatul trebuie să acopere pregătirea, finanțarea, monitorizare și evaluarea asistenței financiare. Statele Membre trebuie să asigure asocierea partenerilor relevanți la diferite stadii ale programării.

C. Subsidiaritate: Fondurile Structurale nu sunt direct alocate proiectelor alese de Comisie. Principalele priorități ale programului de dezvoltare sunt definite de autorități naționale/regionale în cooperare cu Comisia, dar alegerea proiectelor și managementul lor sunt sub responsabilitatea exclusivă a autorităților naționale și regionale.

D. Adiționalitate: Ajutorul Comunitar nu poate înlocui cheltuieli structurale publice sau altele echivalente ale statelor membre. Bugetele Programului pot include atât fonduri UE cât și fonduri naționale din surse publice sau private.

E. Compatibilitate: Operațiunile finanțate din Fonduri Structurale trebuie să fie în conformitate cu prevederile Tratatului UE, precum și cu politicile și acțiunile UE, inclusiv regulile privind concurența, achizițiile publice, protecția mediului, promovarea egalității între bărbați și femei.

F. Programare: Acțiunea comună a UE și Statelor Membre trebuie să fie implementată pe o bază multianuală printr-un proces de organizare, luare de decizii și finanțare bazat pe formularea de strategii integrate și coerente multianuale și definirea de obiective concrete.

G. Concentrare: Fondurile structurale sunt concentrate pe câteva obiective prioritare; de fapt, o mare parte a acestora acoperă un număr limitat de zone, care au nevoie de sprijin pentru dezvoltarea lor, iar resursele rămase sunt dedicate anumitor grupuri sociale care se confruntă cu dificultăți în toată Uniunea Europeană, fără a satisface criteriile geografice speciale.

Ce sunt Fondurile Europene post-aderare?

Fondurile Europene post-aderare sunt instrumente Structurale ale Uniunii Europene menite să sprijine Politicile Comune, în concordanță cu strategiile comunitare.

Principalele Fonduri Europene post-aderare pentru România:

1. Fondul European de Dezvoltare Regională – FEDR
2. Fondul Social European – FSE

3. Fondul de Coeziune – FC
4. Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală – FEADR
5. Fondul European pentru Pescuit – FEP

Ce sunt Fondurile Structurale?

Fondurile Structurale sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale.

Dintre Fondurile Europene post-aderare, FEDR și FSE sunt Fonduri Structurale. În cazul în care se face o referință la toate Fondurile Europene post-aderare, se poate folosi sintagma „Instrumente Structurale”.

Cine poate beneficia de finanțare din Fondurile Europene destinate României?

Beneficiarii sunt persoane fizice sau juridice din România care aplică pentru finanțare și implementează proiecte individuale sau scheme de grant cofinanțate prin Fondurile Europene post-aderare.

Beneficiarii contractează bunuri, lucrări și servicii pentru implementarea proiectelor lor. În anumite cazuri, beneficiarii vor administra schemele de grant prin care organizațiile mai mici sau IMM-urile vor aplica finanțare europeană.

Beneficiarii pot fi reprezentanți ai :

- Sectorului privat
- Organizații guvernamentale sau neguvernamentale (ONG-uri)
- Autorități Publice Locale (APL) sau centrale, în funcție de specificul domeniilor majore de intervenție/ operațiunilor/ măsurilor finanțate prin programul operațional respectiv.

Ce co-finanțare trebuie pentru un proiect realizat cu Fonduri Europene?

Din costul total al proiectului, beneficiarul trebuie să acopere cheltuielile neeligibile, precum și co-finanțarea. Procesul de co-finanțare poate să varieze între 0% și 75% din cheltuielile eligibile, în funcție de Programul Operațional, Domeniul de Intervenție, Operațiune, Măsură și Beneficiar.

Ce sunt cheltuielile eligibile?

Cheltuielile eligibile sunt cheltuielile neeligibile de către un beneficiar, aferente proiectelor finanțate în cadrul Programelor Operaționale, care pot fi finanțate din fonduri publice (comunitare sau naționale). Aceste cheltuieli sunt stabilite pentru fiecare Program Operațional în parte.

FONDURI EUROPENE COMPLEMENTARE INSTRUMENTELOR STRUCTURALE

Complementar acțiunilor susținute din Instrumentele Structurale, vor fi susținute totodată investiții în domeniul dezvoltării rurale și pescuitului, prin instrumente precum:

- 1. Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)**
- 2. Fondul European pentru Pescuit (FEP)**

FONDUL EUROPEAN PENTRU AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ (FEADR)

Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală este acțiunea complementară destinată politicii agricole comune a Uniunii Europene. FEADR a fost înființat în 1958 și finanțează măsuri de dezvoltare rurală și ajutoare pentru fermieri, în special în regiuni cu întârzieri în dezvoltare.

Este destinat îmbunătățirii eficienței structurilor de producție, procesare și marketing al produselor agricole și forestiere și dezvoltării potențialului local în zonele rurale. Este corespondentul Fondului SAPARD, accesibil însă statelor membre ale UE, având ca obiective susținerea pieței produselor agricole și promovarea restructurării agriculturii comunitare.

Acțiunile care vor fi finanțate prin FEADR sunt.

- Investiții în holdinguri agricole
- Sprijin de început pentru tineri fermieri
- Instruire profesională
- Sprijin pentru scheme de pensionare anticipate
- Alocații compensatorii pentru zone dezavantajate
- Măsuri de agro-mediu
- Procesarea și marketingul produselor agricole
- Dezvoltarea și promovarea pădurilor
- Măsuri pentru adaptarea și dezvoltarea zonelor rurale

Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală urmărește patru axe de dezvoltare:

Axa 1: Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier

Axa 2: Îmbunătățirea mediului și a peisajului natural

Axa 3: Îmbunătățirea calității vieții în spațiul rural și încurajarea diversificării economiei rurale

Axa 4: Leader

Axa 1: Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier

Dezvoltarea durabilă a unui sector agro-alimentar competitiv prin modernizarea și îmbunătățirea prelucrării și marketingul produselor agricole și dezvoltarea resurselor umane prin îmbunătățirea instruirii profesionale a producătorilor agricoli și a infrastructurii relaționată cu dezvoltarea și adaptarea agriculturii atât în vederea creșterii valorii adăugate a materiilor prime de natură agricolă, cât și a creării și îmbunătățirii filierelor agro-alimentare locale.

În spațiul rural cu un impact pozitiv asupra venitului persoanelor care activează în acest sector, astfel încât la sfârșitul perioadei de programare, fermierii sprijiniți să fie capabili să-și managerieze exploatațiile în condițiile economiei de piață.

Îmbunătățirea competitivității produselor silvice prin crearea și modernizarea unităților de procesare ce folosesc tehnologii moderne, dezvoltarea infrastructurii, precum și printr-un management performant asigurat de dezvoltarea resurselor umane, prin îmbunătățirea instruirii profesionale a deținătorilor de păduri în vederea asigurării creșterii productivității, menținerii vitalității și gospodăririi durabile a acestor păduri.

Axa 2: Îmbunătățirea mediului și a peisajului natural

Se vor urmări obiective care vor duce la menținerea populației care desfășoară activități agricole și silvice în zonele muntoase și cu handicap natural pentru a asigura evitarea abandonării terenurilor și eventuale pierderi de terenuri agricole unde se practică agricultura extensivă, în zone

montane ce au valoare naturală și culturală ridicată. De o importanță este aplicarea practicilor agricole care vor asigura protecția mediului înconjurător și a terenului agricol prin practicarea agriculturii ecologice, păstrarea practicilor agricole tradiționale, menținerea diversității genetice și măsuri agro-tehnice în vederea evitării eroziunii solului și poluării apelor.

În domeniul rolului de protecție și management al pădurii se va urmări aplicarea principiului unei dezvoltări silvice sustenabile și protecția unor zone cu înaltă valoare naturală. Îmbunătățirea condițiilor de mediu se face prin aplicarea principiilor gestionării durabile a pădurilor, extinderea suprafeței de pădure și protejarea pădurilor cu valoare ridicată de conservare.

Axa 3: Îmbunătățirea calității vieții în spațiul rural și încurajarea diversificării economiei rurale

Se va urmări creșterea multifuncționalității și atractivității spațiului rural prin orientarea către activități non-agricole și crearea de servicii de bază. În același timp această axă are un rol deosebit de important în crearea de noi locuri de muncă în spațiul rural și absorbția forței de muncă ce va fi eliberată din sectorul agricol pe măsura creșterii productivității acestuia.

Axa 4: Leader

Sprijinul în cadrul axei LEADER oferă oportunitatea de a introduce o abordare teritorială integrată de „la bază spre vârf” a dezvoltării rurale, a cărui concept se construiește pe baza identificării necesităților locale și a capacității de a implementa strategii de dezvoltare locale care care vor integra unul sau mai multe din obiective prioritare.